

شبیه‌سازی سیکل جذبی پخشی با منبع حرارتی اگزوز خودرو و بهبود عملکرد در دورهای پایین موتور

رامین فرزدی، مجید بازارگان*

دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، تهران، ایران.

تاریخچه داوری:

دریافت: ۱۳۹۷/۰۲/۰۶

بازنگری: ۱۳۹۷/۰۴/۲۴

پذیرش: ۱۳۹۷/۰۶/۱۶

ارائه آنلاین: ۱۳۹۷/۰۶/۲۳

كلمات کلیدی:

سیکل تبرید جذبی پخشی

موتور احتراق داخلی

انرژی حرارتی اتلافی اگزوز

ظرفیت سرمایشی

یخچال خودرو

خلاصه: در این پژوهش یک سیکل تبرید جذبی پخشی برای استفاده در خودرو شبیه‌سازی شده است که از انرژی حرارتی اتلافی اگزوز به عنوان منبع انرژی حرارتی سیکل استفاده گردیده است. موتور احتراق داخلی با حجم $1/3$ لیتر در دورهای موتور و میزان بازشده‌گی‌های مختلف دریچه گاز مورد تست تجربی قرار گرفت و از شرایط دود اگزوز نظیر دبی و دما به عنوان ورودی منبع حرارتی سیکل تبرید استفاده شد. در نهایت، برای دورهای موتور بالاتر از rpm ۲۰۰۰ مشکل خاصی وجود نداشت و دمای اوپرатор بین -40°C الی 70°C قرار گرفت ولی برای دورهای rpm ۱۵۰۰ و ۱۰۰۰ ، دمای اوپرатор در محدوده مناسبی قرار نگرفت که این مشکل در پژوهش‌های پیشین نیز گزارش شده است. تا کنون راه کاری برای دورهای پایین یا شرایط بیکار موتور مثلاً در ترافیک ارایه نشده است. در این مطالعه، ژنراتور جدیدی طراحی و مورد شبیه‌سازی قرار گرفت. استفاده از ژنراتور جایگزین به طور میانگین $16/8\%$ انتقال حرارت به ژنراتور را بهبود بخشید که بر اثر آن ظرفیت سرمایشی به طور میانگین $4/7\%$ افزایش پیدا کرد. سیکل جذبی پخشی کنونی قادر است در دورهای پایین موتور نیز عملکرد مناسبی ارائه دهد.

۱- مقدمه

اگزوز پرداخته‌اند [۱ و ۵-۷]. اگرچه این تحقیقات به طور کلی بیان می‌دارند که حرارت اتلافی اگزوز جوابگوی انرژی پیشران سیکل تبرید جذبی می‌باشد ولی در حقیقت در دورهای پایین موتور (حالت بیکار موتور یا در حالت ترافیک) میزان این انرژی کافی نیست و عملکرد سیکل را دچار اختلال می‌کند. در همین راستا می‌توان به پژوهش کوهلر و همکارانش [۸] اشاره کرد که یک نمونه اولیه سیستم جذبی برای تبرید کامپیوترون با استفاده از حرارت گازهای خروجی اگزوز را ساختند و شبیه‌سازی کردند. شبیه‌سازی توسط کامپیوتروی با استفاده از روابط کوپله بقای انرژی و بقای جرم انجام گرفت و آن‌ها برای آزمایش از سیکل تک اثره آب-آمونیاک استفاده کردند. آن‌ها به عنوان یک نتیجه‌ی اصلی اعلام کردند، تنها در جاده‌هایی با مسافت طولانی و هموار می‌توان از این سیستم برای تبرید استفاده کرد. در ادامه، هروز و همکارانش [۹] به مطالعه‌ی تجربی سیکل تبرید جذبی با منبع انرژی خروجی اگزوز اتومبیل فورد (داور) پرداختند. سیستم جذبی انتخاب شده سیکل تک اثره و سیال عامل آن آب-آمونیاک بود. آن‌ها نیز نتیجه مشابهی دریافتند. ظرفیت سرمایش با بالا رفتن دور موتور افزایش می‌یابد ولی مشکل آن جایی

درصد قابل توجهی (حدوداً 30%) از انرژی موتورهای احتراق داخلی از طریق اگزوز به هدر می‌رود [۱]، از این رو فرصت مناسبی ایجاد می‌شود که این انرژی را از طریق استفاده به عنوان منبع انرژی یخچال خودرو بازیابی کرد و بهره‌وری از سوخت را بالا برد. در حال حاضر اکثریت سیستم‌های یخچال خودرو، تراکمی است و کار ورودی کمپرسور را از موtor خودرو می‌گردد [۲]. این در حالی است که سیستم‌های تبرید جذبی اگزوز مورد نیاز خود را از حرارت اتلافی اگزوز تأمین می‌کنند که به نوعی باعث اعمال بار اضافی به موtor خودرو می‌گردد. دریافت می‌کنند که به نوعی باعث اعمال بار اضافی به موtor خودرو می‌گردد [۲]. این در حالی است که سیستم‌های تبرید جذبی اگزوز در سیستم تبرید جذبی به عنوان نمی‌شود. استفاده از حرارت اتلافی اگزوز در سیستم تبرید جذبی به عنوان یخچال خودرو می‌تواند بازده کلی سیستم و بهره‌وری از سوخت را افزایش دهد و هم‌زمان مزیت حذف هیدروفلوروکربن‌ها^۱ به عنوان مخرب محیط زیست را به همراه داشته باشد [۳ و ۴].

تحقیقات بسیاری طی سال‌های اخیر به ارزیابی میزان حرارت اتلافی

۱ ChloroFluoroCarbons (CFCs)

* نویسنده عهده‌دار مکاتبات: moaven@um.ac.ir

2 Ford (Dover)

حقوق مؤلفین به نویسنده‌گان و حقوق ناشر به انتشارات دانشگاه امیرکبیر داده شده است. این مقاله تحت لیسانس آفرینندگی مردمی (Creative Commons License) در دسترس شما قرار گرفته است. برای جزئیات این لیسانس، از آدرس <https://www.creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode> دیدن فرمائید.

پژوهش حاضر در راستای بررسی امکان استفاده از سیستم‌های جذبی پخشی به عنوان یخچال خودرو سواری بنزینی با نیروی پیشران حرارت اتلافی اگزوژ، یک کار شبیه‌سازی را در دستور کار قرار می‌دهد. بدین منظور برای بدست آوردن شرایط محصولات حاصل از احتراق، موتور $1/3$ لیتری (۱۰۰-X کیا) مورد تست تجربی قرار می‌گیرد. سیکل تبرید جذبی نیز به صورت جداگانه شبیه‌سازی می‌گردد و از شرایط دود خروجی اگزوژ در دورهای موتور و میزان بازشدگی‌های مختلف دریچه گاز به عنوان ورودی ژنراتور یخچال بهره گرفته می‌شود تا روند کاری یخچال به طور کامل تحلیل گردد و چگونگی تغییرات دما در قسمت‌های مختلف سیکل بر حسب شرایط کاری موتور مشخص گردد. در ادامه به دلیل اینکه تمامی تحقیقات پیشین با مشکل اختلال در عملکرد سیکل در دورهای کمتر از 1500 rpm روبرو بوده‌اند، یک مرحله بهینه‌سازی بر روی ژنراتور یخچال صورت می‌پذیرد و ژنراتور جدید بر اساس پژوهش الكودا [۲۰] به صورت پوسته لوله طراحی و شبیه‌سازی می‌گردد تا در جهت رفع این مشکل گام موثری برداشته شود.

۲- آنالیز سیکل

سیکل مورد استفاده در این پژوهش سیکل جذبی پخشی می‌باشد که از سیال‌های عامل آب، آمونیاک و هیدروژن بهره می‌گیرد. در این سیکل از آمونیاک به عنوان مبرد، از آب به عنوان جاذب، از گاز هیدروژن به عنوان گاز کمکی و از حرارت اتلافی اگزوژ به عنوان منبع انرژی در ژنراتور استفاده می‌شود. تفاوت این سیکل با دیگر سیکل‌های تبرید جذبی این است که به دلیل وجود گاز هیدروژن و پمپ حباب، در این سیکل نیازی به وجود شیر انبساط و پمپ نمی‌باشد. طرح شماتیک سیکل در شکل ۱ آورده شده است که نشان دهنده ارتباط تجهیزات مختلف سیکل می‌باشد.

در این سیکل قبل از کندانسور^۳، یکسوکننده^۴ قرار دارد که طی فرآیند تقطیر، بخار آب را از بخار آمونیاک جدا می‌سازد. آب تقطیر شده به ژنراتور برگردانده می‌شود و بخار آمونیاک به کندانسور انتقال می‌یابد. بخار آمونیاک در کندانسور حرارت خود را از دست می‌دهد و به مایع تبدیل می‌شود. آمونیاک مایع قبل از ورود به اوپرатор با گاز هیدروژن برخورد می‌کند و به دلیل اینکه این گاز نیز از فشار بالایی برخوردار است فشار مایع آمونیاک به شدت کاهش پیدا می‌کند. پیرو این اتفاق، دمای آمونیاک تقلیل می‌یابد. سپس آمونیاک وارد اوپرатор می‌شود و با جذب گرمای محیط به گاز فشار پایین تبدیل می‌گردد. رفته رفته با افزایش میزان مایع آمونیاک تبدیل شده به گاز، وزن

است که دور موتور پایین باشد مثلاً وقتی خودرو در حال توقف یا در ترافیک سنگین است. در این شرایط عملکرد سیکل به طور کامل مختلف می‌شود. با توجه به مشکل دورهای پایین موتور، تحقیقات در این زمینه متوقف نشد و در مواردی به مدل‌ها و نمونه‌های اولیه نسبتاً مناسب‌تری هم رسید. برای نمونه، شاهالم [۱۰] پژوهشی جهت امکان سنجی بهره‌گیری از سیستم‌های جذبی پخشی برای تهویه هوا در خودروهای چهار سیلندر سواری انجام داد. در آن پژوهش شرایط دود خروجی اگزوژ در دو حالت، $1/۴$ و $1/۲$ بار موتور بررسی گردید. در نتیجه سیستم تهویه مطبوع با ظرفیت یک تن هوا در اکثریت موارد قابل بهره‌برداری بود. در ادامه، راماناتان و همکارانش [۱۱] یک پژوهش شبیه‌سازی از سیکل جذبی تک اثره با سیال عامل آب-لیتیومبرماید انجام دادند. از نتایج آن پژوهش استنباط می‌شد که عملکرد سیستم با دماهای عملیاتی ژنراتور^۱، به شدت مرتبط است. بنا بر این، سیکل از عملکرد مناسبی در وضعیت بیکار خودرو (دورهای موتور کمتر از 1500 rpm) برخوردار نمی‌باشد. به عنوان نمونه‌ای دیگر، الكودا [۲۲] از خروجی اگزوژ یک موتور دیزل برای تامین بار برودتی یک خودرو سواری با پنج مسافر استفاده نمود. نتایج حاکی از آن بود که چنین سیکلی توانایی تامین بار برودتی مد نظر را دارد ولی مشکل در دورهای موتور کمتر از 1500 rpm ایجاد می‌شود که حرارت و دبی خروجی اگزوژ کاهش می‌یابد و جوابگوی نیاز ژنراتور نمی‌باشد. غیر از کاربرد در خودروهای نمونه‌های دیگری از به کارگیری سیکل‌های تبرید جذبی با استفاده از حرارت اتلافی اگزوژ، مثلاً در لوکوموتیوها [۱۳] و [۱۴] و قایق‌ها [۱۵] و [۱۶] نیز وجود دارد که در اساس، مشابه سیکل‌های مورد استفاده در خودروها می‌باشند.

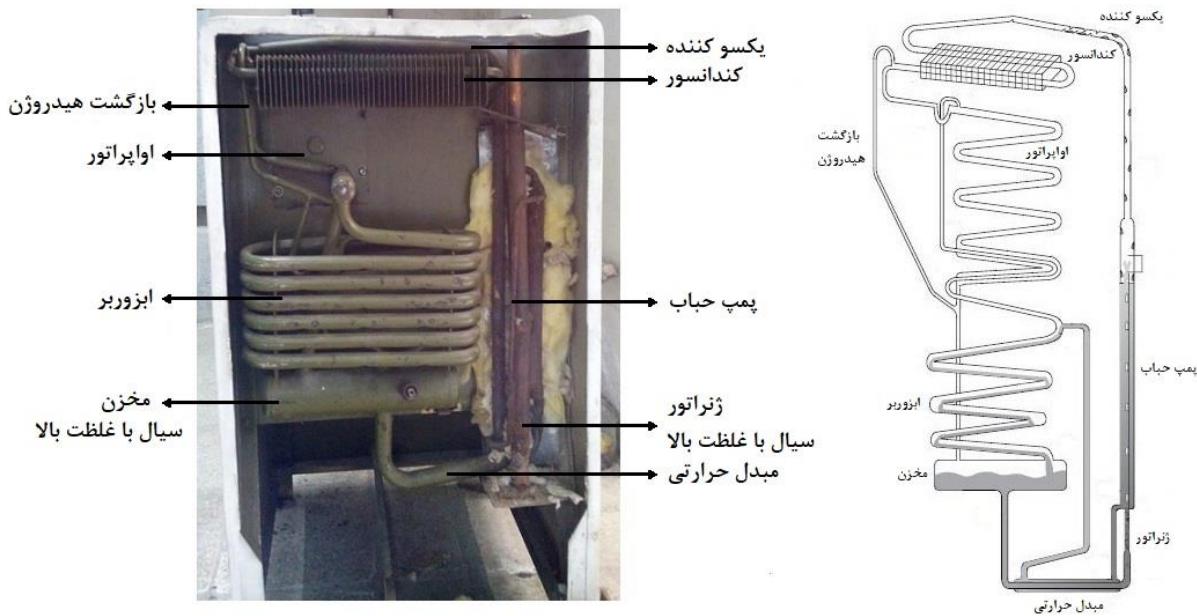
در سال‌های اخیر، پژوهشی‌هایی تجربی توسط منزل و همکارانش [۱۷] و [۱۸] صورت گرفت که از سیکل جذبی پخشی به عنوان یخچال خودروی بنزینی با موتور $1/۶$ لیتری استفاده کردند. آن‌ها دریافتند با توجه به اینکه ضریب عملکرد سیکل بسیار پایین است (حدوداً $10/۰$)، می‌توان دمای محفظه یخچال را به 5°C رساند. پژوهش تجربی دیگری که توسط ریگو و همکارانش [۱۹] صورت گرفت، از سیکل تبرید جذبی پخشی به عنوان یخچال خودرو بهره می‌برد. آن‌ها برای عملکرد مناسب سیکل در دورهای بالای موتور، جریان دود را با دوشیر کنترل می‌کردند و توانستند دمای اوپرатор^۲ را حدوداً به 6°C برسانند ولی برای دورهای موتور کمتر از 1500 rpm مشخصاً دور موتور 1000 rpm عملای هیچ راه کاری پیشنهاد نشد و مشکل همچنان ادامه داشت.

³ Condenser

⁴ Rectifier

1 Generator

2 Evaporator

شکل ۱: سیکل واقعی یخچال به همراه طرح شماتیک

Fig. 1. A diffusion absorption refrigeration cycle with schematic of it

$$P_{sys} = P_{NH_3} + P_{aux} \quad (1)$$

ضریب عملکرد سیکل با استفاده از نسبت میزان ظرفیت سرمایش (\dot{Q}_{eva}) به میزان حرارت منتقل شده به ژنراتور (\dot{Q}_{gen}) محاسبه می‌شود.

$$COP = \frac{\dot{Q}_{eva}}{\dot{Q}_{gen}} \quad (2)$$

با توجه به اینکه این پژوهش حالت پایایی سیکل را مورد بررسی قرار می‌دهد در روابط بقای جرم، ممنتوم و انرژی ترموماتیک مرتبط با زمان حذف می‌شوند. به عنوان نمونه این روابط برای رکتیفایر به صورت روابط (۳) تا (۶) نوشته می‌شوند و برای مابقی وسیله‌ها نیز به همین صورت می‌باشند [۲۲ و ۲۳].

$$\dot{m}_{ex,v} + \dot{m}_{ex,l} = \dot{m}_{in} \quad (3)$$

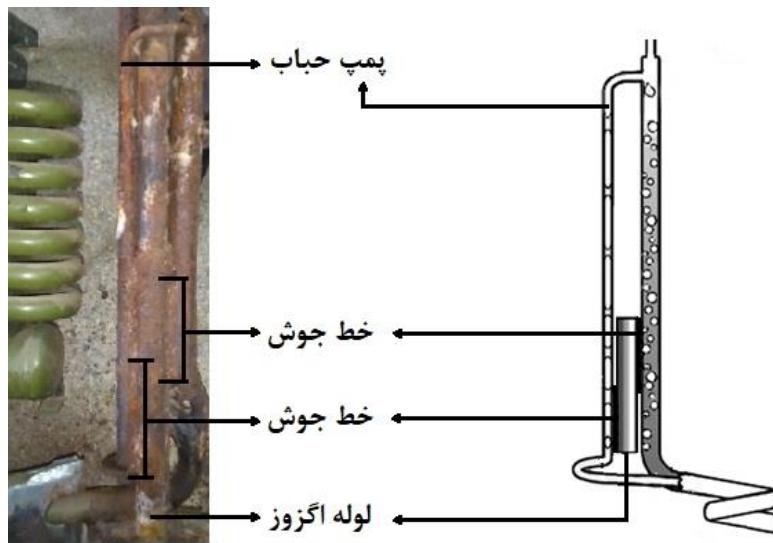
$$P_{ex,l} = P_{in} - \rho g (z_{ex,l} - z_{in}) - \Delta P_{rec} \quad (4)$$

مخلوط گازی آمونیاک و هیدروژن افزایش می‌یابد و به سمت ابزوربر^۱ حرکت می‌کند. در ادامه، آمونیاک در ابزوربر توسط آب جذب شده و از گاز هیدروژن جدا می‌شود که باعث سبک شدن مخلوط گازی می‌گردد و در نتیجه گاز هیدروژن به قلی از اوپرатор باز می‌گردد. سپس با جدایش هیدروژن مجدداً فشار محلول آب و آمونیاک افزایش یافته و وارد مبدل حرارتی^۲ می‌شود. در این مرحله، محلول غلظت بالا با محلول غلظت پایین برگشتی از ژنراتور، پیش‌گرم می‌شود و وارد ژنراتور می‌گردد و در ژنراتور با جذب گرما از منبع گرم (حرارت اتصالی اگزو) و به کمک پمپ حباب، بخار آمونیاک از محلول جدا و دو مرتبه وارد رکتیفایر می‌شود [۲۱]. سیکلی که در این پژوهش مورد بررسی قرار می‌گیرد سیکل ۲۷A یخچال الکتروولوکس است که در شکل ۱ نمونه واقعی به همراه طرح شماتیک آن آورده شده است.

سیکل جذبی پخشی سیکلی با یک سطح فشار است و عامل حرکت سیال در این سیکل اختلاف فشارهای جزئی می‌باشد که بر اثر جذب حرارت ایجاد می‌شوند. معادلات حاکم که رفتار سیکل را توضیح می‌دهد به ترتیب زیر ارایه می‌گردد. نسبت فشار مبدل (P_{NH_3}) به فشار گاز کمکی (P_{aux}) در تجهیزاتی که شامل گاز کمکی و گاز مبدل می‌باشند، از مرتبه ۲۰:۱ است و مجموع آن‌ها فشار سیکل را نشان می‌دهد [۲۱].

1 Absorber

2 H.E.

شکل ۲: ژنراتور اولیه سیکل و انتقال حرارت از طریق خطوط جوش

Fig. 2. The cycle generator in its original shape with heat transfer from welding lines

$$\frac{1}{U} = \frac{1}{h_o} + \frac{1}{h_i} + \frac{1}{K_w}$$

$$(7) \quad P_{ex,y} = P_{in} - \rho g(z_{ex,y} - z_{in}) - \Delta P_{rec}$$

$$Q_{gen} = UAF\Delta T_{lm}$$

$$(8) \quad Q_{rec} + m_{ex,y}(H_{ex,y} + gz_{ex,y})$$

$$+ m_{ex,l}(H_{ex,l} + gz_{ex,l})$$

$$= m_{in}(H_{in} + gz_{in})$$

ضریب انتقال حرارت جابجایی درون لوله h_o با توجه به رژیم جریان، توسط رابطه (۱۱) قابل محاسبه است [۲۴]. لازم به ذکر است در استفاده از این رابطه با فرض بلند بودن لوله انتقال دهنده دود اگزوز، جریان توسعه یافته در نظر گرفته شده است.

$$Nu = 3.66 \quad ; Re < 2300 \quad (9)$$

$$Nu = 0.023Re^{0.8}Pr^{0.4} \quad ; Re > 2300 \quad (10)$$

$$h_o = \frac{Nu_o K}{D} \quad (11)$$

به دلیل آنکه دود اگزوز از اجزای مختلفی نظیر CO_2 , CO , HC , O_2 , N_2 , H_2O تشکیل شده است، قبل از بهره‌گیری از روابط (۹) تا (۱۱) نیاز به محاسبه خواص جریان دود اگزوز می‌باشد. برای تحقق این امر در ابتدا باید خواص هریک از این اجزاء محاسبه شود و در ادامه با توجه به

جایی که m دمای P فشار مطلق، z ارتفاع، Q_{rec} گرمای منتقل شده از رکتیفایر و ΔP_{rec} میزان افت فشار سیال در رکتیفایر می‌باشند. در مورد تجهیز ژنراتور علاوه بر روابط بقا، روابط انتقال حرارت نیز موجود می‌باشند. در ژنراتوری که به صورت پیش‌فرض روی سیکل قرار گرفته (شکل ۲) انتقال حرارت، از طریق تماس لوله دود اگزوز به پمپ حباب و ژنراتور انجام می‌شود. همان‌طور که در شکل ۲ دیده می‌شود این لوله‌ها از طریق خط جوش به یکدیگر متصل شده‌اند که مدل اصلی انتقال حرارت در این حالت رسانش می‌باشد.

ابتدا باید ضریب انتقال حرارت جابجایی دود اگزوز و مخلوط آب و آمونیاک و در ادامه ضریب انتقال حرارت کلی (رابطه (۷)) محاسبه شوند. سپس با استفاده از رابطه (۸) میزان حرارت منتقل شده به ژنراتور قابل محاسبه است.

$$0.1 < Ns < 1, \varphi_{cb} = \frac{1.8}{Ns^{0.8}} \quad (19)$$

کسر جرمی هر جزء در جریان دود اگزوژ، با استفاده از رابطه (۱۲) خواص

جریان دود اگزوژ محاسبه شوند.

$$0.1 < Ns < 1, \varphi_{nb} = fBO^{0.5} \exp(2.74Ns^{-0.1}) \quad (20)$$

$$Ns \leq 0.1, \quad \varphi_{cb} = \frac{1.8}{Ns^{0.8}} \quad (21)$$

$$Ns \leq 0.1, \quad \varphi_{nb} = fBO^{0.5} \exp(2.74Ns^{-0.151}) \quad (22)$$

φ معادل با بزرگترین مقدار بین φ_{nb} و φ_{cb} است و ثابت f در معادلات به صورت زیر می‌باشد.

$$f = 14.7 \quad ; BO > 11 * 10^{-4} \quad (23)$$

$$f = 15.43 \quad ; BO < 11 * 10^{-4} \quad (24)$$

۳- روند آزمایش و شبیه‌سازی

در این پژوهش از موتور X-۱۰۰ ساخت شرکت کیا موتورز به عنوان تامین کننده نیاز حرارتی سیکل بهره گرفته شده است. موتور X-۱۰۰ یک موتور احتراق داخلی چهار سیلندر با حجم موتور ۱۳۲۳ سی سی است که سوخت پایه‌ی آن بنزین می‌باشد. به دلیل اینکه این موتور در گروه موتورهایی با حجم موتور پایین قرار می‌گیرد، اگر بتوان سیکل تبرید جذبی پخشی را با انرژی حرارتی اضافی اگزوژ این موتور راهاندازی کرد برای موتورهایی با حجم بالاتر عملای مشکلی وجود نخواهد داشت. مشخصات تجاری این موتور در جدول ۱ نشان داده شده است [۲۶ و ۲۸].

به طور کلی هدف از آزمایش موتور بدست آوردن دمای دود خروجی اگزوژ در دورهای موتور و میزان بازشدنی‌های مختلف دریچه گاز است. برای این منظور در شرایط آزمایشگاهی از دور موتور ۱۰۰۰ rpm و در سه میزان بازشدنی ۲۵٪، ۵۰٪ و ۱۰۰٪ دریچه گاز، موتور مورد آزمایش قرار گرفته است. برای بدست آوردن دمای دود خروجی اگزوژ از دو ترموکوپل K-Type با دقت ۰/۱ درجه به همراه نمایشگر DT1311PK1000 در خروجی منیفولد دود استفاده شده است. برای دریافت میزان دبی محصولات حاصل از احتراق از مرجع [۲۶] استفاده شده است.

$$x = \sum_{i=1}^j y_i * x_i \quad (12)$$

که در این رابطه x خاصیت دلخواه، y کسر جرمی و z اجزای تشکیل دهنده دود اگزوژ می‌باشند [۱۷]. در پژوهش حاضر برای تعیین خاصیت‌های ترموفیزیکی جریان دود در دمای میانگین از مرجع [۲۵] بهره‌برداری شده است. مقادیر کسر جرمی نیز از داده‌های شرکت مگاموتور تعیین گردیده است [۲۶]. برای محاسبه ضریب انتقال حرارت سمت داخل لوله (قسمت محلول آب و آمونیاک - h_t)، رابطه شاه^۱ مورد استفاده قرار گرفته است [۲۷].

$$\varphi = \frac{h_{TP}}{h_l} \quad (13)$$

که ضریب انتقال حرارت حالت دو فازی و h_t ضریب انتقال حرارت جابه‌جایی برای فاز مایع می‌باشد که با رابطه (۱۴) تعیین می‌شود.

$$h_l = 0.023 \left[\frac{G(1-x)d_i}{\mu_l} \right]^{0.8} Pr^{0.4} \frac{K_l}{d_i} \quad (14)$$

در ادامه عدد بی بعد نادسن برای محاسبه φ ، به صورت روابط (۱۵) تا (۲۲) تعریف می‌شود.

$$Ns = Co \quad \text{لوله‌های افقی با } Fr \geq 0/0.4 \quad \text{ولوله‌های عمودی} \quad (15)$$

$$Ns \geq 1, \quad \varphi_{cb} = \frac{1.8}{Ns^{0.8}} \quad (16)$$

$$Ns \geq 1, \quad \varphi_{nb} = 230 * BO^{0.5}, \quad ; BO > 0.3 * 10^{-4} \quad (17)$$

$$Ns \geq 1, \quad \varphi_{nb} = 1 + 46 * BO^{0.5}, \quad ; BO < 0.3 * 10^{-4} \quad (18)$$

برای رکتیفایر در قسمت قبل آورده شده بودند، نوشتہ شده و با یکدیگر کوبله می‌شوند. سپس با استفاده از دمای محلول آب و آمونیاک خروجی از ژنراتور و حل‌های تکراری روند حل تا همگرایی به یک شرایط خاص ادامه می‌باید [۳۰]. البته ورودی‌های دیگری نیز برای فرآیند شبیه‌سازی و کوپلینگ روابط مورد نیاز می‌باشند که در ادامه به اختصار توضیح داده می‌شوند.

الف- ارتفاع و افت فشار در هر وسیله، که ارتفاع‌ها به صورت مستقیم از روی سیکل واقعی اندازه‌گیری شده [۳۰] و افت فشارها از مراجع [۲۱] و [۳۱] بدست آمده‌اند.

ب- ضریب کارایی مبدل حرارتی که قبل از ژنراتور قرار دارد و برای پیش‌گرم کردن جریان ورودی ژنراتور مورد استفاده قرار می‌گیرد. به دلیل آن که این مبدل از اهمیت بالایی در عملکرد سیکل برخوردار است لذوماً باید ضریب عملکرد بالایی داشته باشد. بنابراین در پژوهش حاضر این ضریب ۰/۷ در نظر گرفته شده است [۲۱].

ج- دیگر ورودی که بسیار حائز اهمیت می‌باشد فشار سیال در ورودی به ژنراتور می‌باشد که با توجه به اطلاعات سیکل حاضر ۱۵ بار در نظر گرفته شده است [۳۱]. مابقی ورودی‌ها نظیر کیفیت سیال در خروجی ابزوربر و خروجی کندانسور جزو بدیهیات می‌باشند. به علاوه تجهیزاتی نظیر کندانسور، ابزوربر، اوپرатор و رکتیفایر به صورت ایده‌آل در نظر گرفته شده‌اند و محدودیت انتقال حرارت به دلیل ساختار فیزیکی برای آن‌ها لحاظ نشده است.

۴- ژنراتور جایگزین

رفتار کلی سیکل و ظرفیت سرمایشی وابستگی شدید به میزان حرارت ورودی به ژنراتور دارند و اکثر تحقیقات پیشین در دورهای پایین موتور به دلیل کاهش دبی و دمای محصولات احتراق با مشکل روبرو بوده‌اند، که نتایج آزمایش‌های اولیه در این پژوهش نیز این موضوع را تصدیق می‌کند. به این ترتیب، در این پژوهش برای بهبود انتقال حرارت، ژنراتور سیکل تعییر پیدا کرده تا مشکلات آزمایش‌های اولیه را مرتفع سازد. همان‌طور که بسیار بدیهی است نوع اولیه ژنراتور با مد اصلی انتقال حرارت رسانش که از طریق خط جوش (شکل ۲) انجام می‌گیرد بسیار ابتدایی و غیر کارامد می‌باشد، در نتیجه، در ژنراتور جایگزین مد اصلی انتقال حرارت از رسانش به جایگای تعییر یافته است. ژنراتور جایگزین علاوه بر این که از مد انتقال حرارت جایگای استفاده می‌کند، از لحاظ سطح انتقال حرارت نیز دارای سطحی ۳ برابر سطح ژنراتور اولیه می‌باشد. نکته بسیار مهم در طراحی ژنراتور جایگزین

Table 1. Commercial properties of the engine (X100)

جدول ۱: مشخصات تجاری موتور X-۱۰۰ [۲۶ و ۲۸]

مشخصه	مقدار یا نوع
نوع موتور	اشتعال جرقه‌ای
تعداد سیلندر	۴
نسبت تراکم	۹/۷:۱
حجم موتور	۱۳۲۳ سی سی
کورس پیستون	۸۳/۶ میلی متر
قطر پیستون	۷۱ میلی متر
سیستم خنک کاری	آب خنک
سیستم سوخت‌رسانی	انژکتوری پاشش چند نقطه‌ای
بیشینه گشتاور موتور	۱۰ نیوتن‌متر در ۳۰۰۰ دور بر دقیقه
بیشینه توان موتور	۵۱ کیلووات در ۵۵۰۰ دور بر دقیقه

لازم به ذکر است برای سطح اطمینان ۹۵٪ تمامی عدم قطعیت‌های حاصل از اندازه‌گیری به وسیله متددی اس.ام. ارزیابی شده‌اند [۲۹]. برای رسیدن موتور به شرایط عملکردی پایا ۱۰ دقیقه قبل از هر آزمایش موتور روش گردیده است و تمامی تجهیزات قبل از آزمایش کالیبره شده‌اند.

برای شبیه‌سازی سیکل تبرید جذبی حاضر، به دلیل وجود توابع کتابخانه‌ای گستردۀ برای سیال‌های مختلف در نرمافزار حل معادلات مهندسی^۱، از این نرمافزار استفاده می‌شود. این نرمافزار توانایی خوبی برای حل دستگاه‌های معادلات به صورت همزمان و با استفاده از روش نیوتن رافسون ارائه می‌دهد البته تا زمانی که تعداد متغیرها برابر با تعداد معادلات باشند.

بعد از مشخص شدن دما و دبی دود اگزوز از آن‌ها به عنوان ورودی برای فرآیند شبیه‌سازی استفاده می‌شود. به عنوان گام اول روابط مربوط به انتقال حرارت در ژنراتور (روابط (۷) تا (۲۴)) با استفاده از حل‌های تکراری موردن حل قرار می‌گیرند تا دمای محلول آب و آمونیاک خروجی از ژنراتور به عنوان یک پارامتر اصلی کد محاسبه شود. پس از آن، ادامه روند شبیه‌سازی بدین گونه است که روابط بقای انرژی، جرم و ممتومن برای هر وسیله همانند روابطی که

$$\frac{1}{U} = \frac{1}{h_o} + \frac{d_o}{d_i h_i} + \frac{d_o \ln\left(\frac{d_o}{d_i}\right)}{2K_w} \quad (25)$$

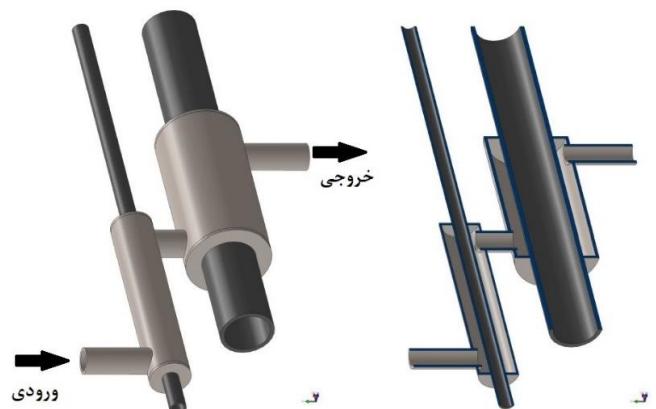
۵- نتایج و نمودارها

با توجه به تغییرات دور موتور در زمان حرکت، شبیه‌سازی حاضر برای شرایط پایدار انجام گرفته است. چرا که در شرایط عملکردی عکس العمل سیکل نسبت به تغییرات دور موتور زیاد نیست و به بیانی دیگر سیکل نسبت به تغییرات به شدت کند واکنش نشان می‌دهد. بنابراین با تقریب مناسبی برای الگوهای مختلف حرکت می‌توان از دورهای مختلف موتور استفاده کرد. در پژوهش حاضر برای الگوی حرکت در ترافیک سنگین از دور ۱۰۰۰ rpm در ترافیک نیمه سنگین از دور ۱۵۰۰ rpm، در ترافیک روان از دور ۲۰۰۰ rpm در حرکت عادی از دور ۲۵۰۰ rpm، در حرکت سریع از دور ۳۰۰۰ rpm و در حرکت بسیار سریع از دور ۳۵۰۰ rpm استفاده شده است.

جهت تأیید صحت شبیه‌سازی به مقایسه نتایج حاصل از این پژوهش و پژوهش مارتینس پوتگیتر [۲۱] پرداخته می‌شود. با استفاده از ورودی‌های مدل مارتینس پوتینگر، ظرفیت سرمایشی بر حسب دمای میانگین ژنراتور در فشار ثابت محاسبه شده و مطابق شکل ۴ مقایسه می‌گردد که دیده می‌شود بالاترین اختلاف در دمای K ۴۱۲ به میزان ۸/۵۴٪ است.

در قسمت‌های قبل اشاره شد که برای شبیه‌سازی سیکل به دما و دبی اگزوژ به عنوان ورودی نیاز می‌باشد. پس اولین گام، اندازه‌گیری تغییرات دما از طریق آزمایش تجربی برای حالات مختلف دور موتور و بازشدنگی دریچه گاز می‌باشد. به این منظور، دورهای موتور ۱۰۰۰- ۳۵۰۰ rpm با میزان بازشدنگی‌های ۰٪، ۲۵٪، ۵۰٪ و ۱۰۰٪ مورد آزمایش قرار می‌گیرند. نتایج این آزمایش‌ها در شکل ۵ ترسیم شده است. بسیار روشن است که با افزایش دور موتور و افزایش میزان بازشدنگی دریچه گاز، دمای دود خروجی اگزوژ افزایش می‌یابد چرا که سوخت بیشتری احتراق یافته است. لازم به ذکر است که دما در قسمت انتهایی منیفولد دود اندازه‌گیری شده و بالاترین میزان آن مربوط به دور موتور ۳۵۰۰ rpm و حالت بازشدنگی کامل دریچه گاز بوده که به میزان ۶۹۴ °C اندازه‌گیری شده است. دبی دود اگزوژ نیز روند مشابه با دما را طی می‌کند و بیشینه آن مربوط به همان شرایط و به میزان ۰/۱۶۳ kg/s می‌باشد.

ژنراتور در سیکل تبرید جذبی نقش بسیار مهمی ایفا می‌کند چرا که نیروی پیشران تماماً توسط این وسیله دریافت می‌گردد و قرار نگرفتن آن در

شکل ۳: ژنراتور جایگزین سیکل

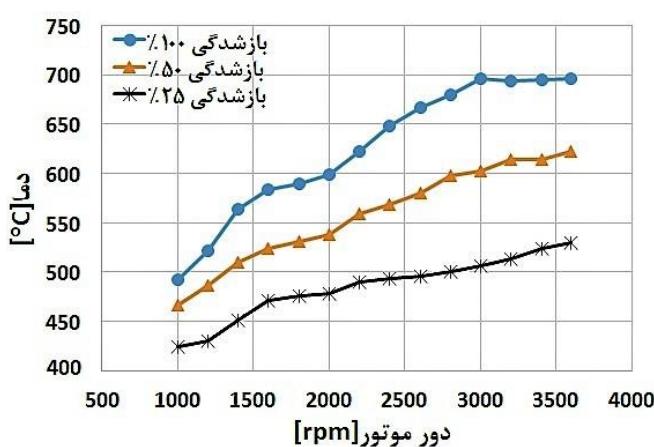
Fig. 3. The modified generator

این است که این ژنراتور در حالت کوپل با اگزوژ خودرو باید از افت فشار بسیار کمی برخوردار باشد تا کارایی موتور پایین نیاید و همزمان انتقال حرارت بهتری نسبت به مبدل اولیه دارا باشد.

از آن جهت که مبدل جایگزین باید دارای افت فشار کمی باشد بهترین نوع مبدلی که می‌توان برای این ژنراتور طراحی کرد مبدلی شبیه به مبدل پوسته و لوله می‌باشد که لوله‌های ژنراتور درون پوسته‌ای قرار گیرند که از درون آن سیال گرم عبور کند. در شکل ۳ طرح مبدل جایگزین آورده شده است که طول و محل قرارگیری پوسته‌ها دقیقاً مطابق با طول و محل خطوط جوش در ژنراتور اولیه در نظر گرفته شده است.

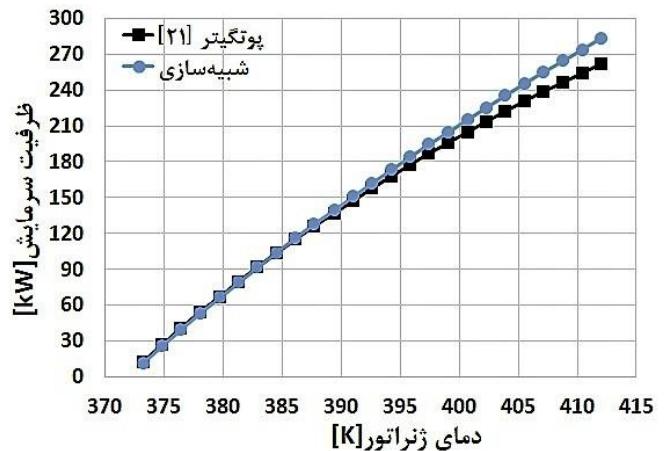
از لحاظ ساختاری ژنراتور جدید شامل دو تکه لوله از جنس کربن استیل به طول ۱۰ cm برای پمپ حباب و ۸ cm برای لوله اصلی بوده که به ترتیب دارای قطر خارجی ۲۰ mm و ۴۱ mm و قطر داخلی ۱۸ mm و ۳۸ mm می‌باشند. نحوه عبور دود خروجی اگزوژ از این ژنراتور بدین صورت است که جریان دود ابتدا وارد غشای بیرونی پمپ حباب شده و در ادامه وارد غشای بیرونی لوله اصلی می‌شود که با گرم کردن سیال با غلظت بالا در این لوله شرایط را برای عملکرد پمپ حباب محسیا می‌کند. در ادامه پس از انتقال حرارت به محلول اب و آمونیاک دود اگزوژ از قسمت خروجی ژنراتور خارج می‌شود.

با جایگزینی ژنراتور از لحاظ روند شبیه‌سازی هیچ تغییری حاصل نمی‌شود فقط رابطه (۷) به رابطه (۲۵) تبدیل می‌شود. مانعی روابط به همان صورت قبل باقی می‌مانند [۲۵].

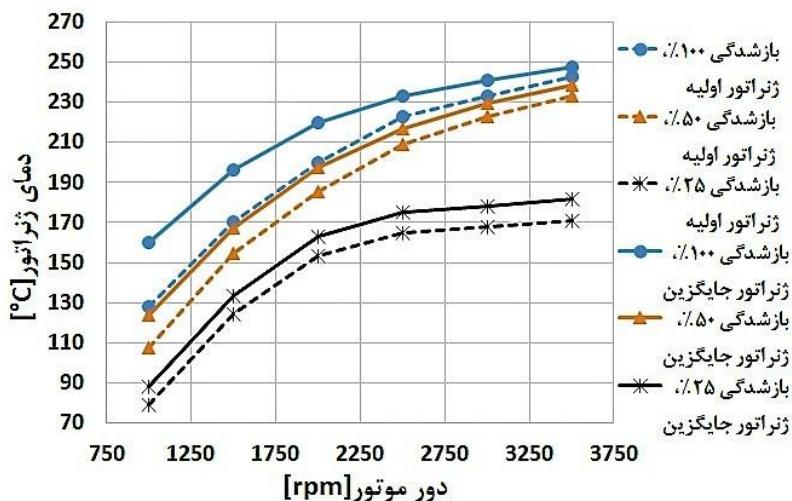
شکل ۵: دمای دود خروجی اگزوز در دور موتورها و میزان بازشدگی های مختلف دریچه گاز

Fig. 5. The exhaust temperature in different engine speeds and throttle openings

شکل ۴: اعتبار سنجی نتایج

Fig. 4. Validation of simulation results

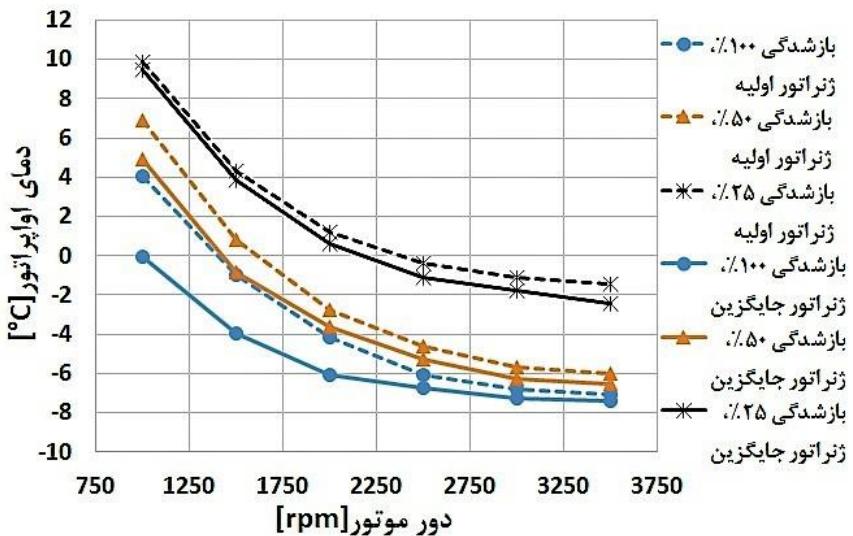

شکل ۶: دمای میانگین ژنراتور در دور موتورها و میزان بازشدگی های مختلف دریچه گاز برای ژنراتور اولیه و جایگزین

Fig. 6. The generator mean temperature in different engine speeds and throttle openings for original and modified generator

موتور ۳۵۰۰ rpm و میزان بازشدگی ۱۰۰٪ رسیده است. با استفاده از ژنراتور جایگزین دمای ژنراتور افزایش پیدا می کند البته برای حالت بازشدگی ۵۰٪ و ۱۰۰٪ این افزایش دما در دورهای بالا کمتر و در دورهای پایین بیشتر بوده است. لذا می توان گفت استفاده از ژنراتور جایگزین تاثیر بهتری بر روی دورهای پایین موتور نظیر ۱۵۰۰، ۱۰۰۰ و ۲۰۰۰ دارد. همانطور که در شکل ۶ دیده می شود بیشترین تغییر دما برای بازشدگی ۱۰۰٪ مربوط به دور ۱۰۰۰ rpm به میزان $31/85^{\circ}\text{C}$ می باشد. البته این مطلب در حالی که میزان بازشدگی ۲۵٪ است بالعکس بوده چرا

شرایط عملیاتی ایده ال موجب اختلال در عملکرد سیکل می شود. بنابراین گام دوم بررسی عملکرد ژنراتور بر حسب شرایط مختلف دود اگزوز است. یکی از مولفه های اصلی بررسی عملکرد ژنراتور، دمای میانگین آن است که در شکل ۶ بر حسب دور موتور آورده شده است. در این شکل دیده می شود که بر اساس افزایش دما و دبی محصولات حاصل از احتراق که می تواند بر اثر افزایش دور موتور و یا بر اثر افزایش میزان بازشدگی دریچه گاز باشد، انتقال حرارت بیشتری در ژنراتور انجام گرفته و دمای میانگین آن افزایش پیدا کرده است. با استفاده از ژنراتور اولیه این دما نهایتاً به 243°C در دور

شکل ۷: دمای اوپرатор در دور موتورها و میزان بازشده‌گی‌های مختلف دریچه گاز برای ژنراتور اولیه و جایگزین

Fig. 7. The evaporator temperature in different engine speeds and throttle openings for original and modified generator

تکرار می‌شود و دمای اوپرатор در نهایت با ۱۰۰٪ باز بودن دریچه گاز در دور موتور ۱۵۰۰ rpm به 0°C و در دور موتور ۱۰۰۰ rpm به 40°C در می‌رسد، که نشان دهنده عملکرد نامناسب سیکل در دورهای پایین موتور می‌باشد.

همانطور که در شکل ۷ دیده می‌شود با جایگزینی ژنراتور دمای اوپرатор در تمامی دورهای موتور کاهش پیدا می‌کند و کمینه آن به 0°C در دور ۳۵۰۰ rpm و بازشده‌گی ۱۰۰٪ دریچه گاز می‌رسد که همخوانی خوبی با نتایج پژوهش ریگو و همکارانش [۱۹] دارد. در رابطه با دورهای موتور

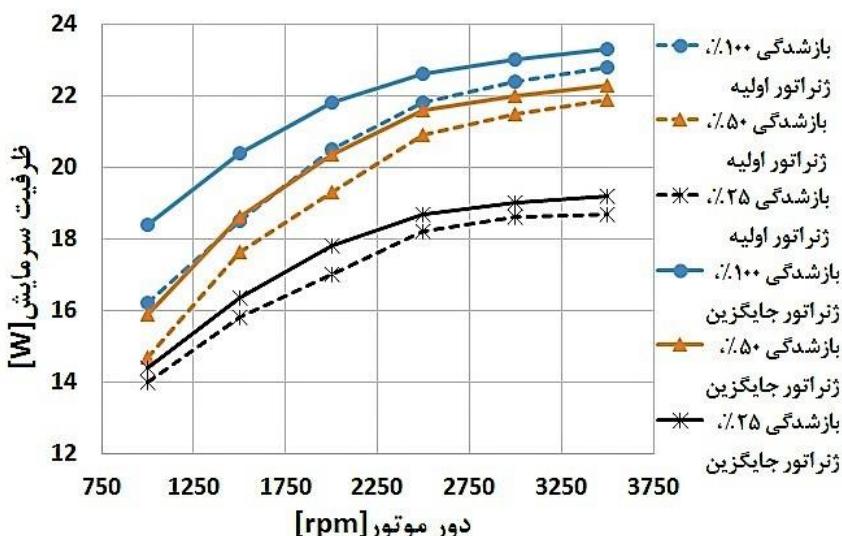
که میزان دما و دبی اگزوز در این حالت به شدت پایین بوده و تغییر ژنراتور در دورهای بالا تأثیر بهتری می‌گذارد.

جایگزینی ژنراتور در تمامی دورهای موتور و میزان بازشده‌گی‌های دریچه گاز موجب افزایش انتقال حرارت گردیده و دمای میانگین ژنراتور را افزایش می‌دهد ولی همانطور که در مقدمه توضیح داده شد هدف اصلی این پژوهش بهبود عملکرد سیکل در دورهای پایین موتور می‌باشد. بنابراین تمرکز اصلی بر روی دورهای موتور ۱۰۰۰، ۱۵۰۰، ۲۰۰۰ و ۲۵۰۰ است. جدول ۲ تأثیر استفاده از ژنراتور جایگزین بر درجه حرارت میانگین و میزان انتقال حرارت به ژنراتور را برای این دورها نشان می‌دهد.

در تحلیل عملکرد سیکل جنبی پخشی به عنوان یخچال خودرو، دمای اوپرатор در حالت پایا نقش بسیار مهمی دارد. شکل ۷ این دما را بر حسب دور موتورها و میزان بازشده‌گی‌های مختلف دریچه گاز نشان داده است. در این شکل دیده می‌شود که با افزایش دور موتور و یا با افزایش میزان بازشده‌گی دریچه گاز، دمای اوپرатор کاهش پیدا کرده است. با استفاده از ژنراتور اولیه کمترین دمای اوپرатор در دور ۳۵۰۰ rpm و حالت باز شدگی کامل دریچه گاز به میزان 0°C اتفاق می‌افتد که می‌توان گفت این مقدار، دمای مناسبی برای یخچال می‌باشد. البته این محدوده دمایی در دورهای بالا ایجاد می‌شود چرا که در این دورها به دلیل شرایط مساعد دبی و دمای اگزوز، در تامین نیاز حرارتی سیکل مشکلی وجود ندارد. برای دورهای پایین تر از ۲۵۰۰ rpm به ویژه دورهای ۱۵۰۰ و ۱۰۰۰ همان مشکل پژوهش‌های قبل

Table 2. \dot{Q}_{gen} Improvement rate and T_{gen} increase due to generator replacementجدول ۲: میزان بهبود \dot{Q}_{gen} و افزایش T_{gen} بر اثر جایگزینی ژنراتور

دور موتور [rpm]	بهبود \dot{Q}_{gen} (%)	افزایش $^{\circ}\text{C} T_{gen}$	
۲۰۰۰	۱۵۰۰	۱۰۰۰	٪ بازشده‌گی دریچه گاز
۱۶/۳۲	۱۸/۲۶	۱۶/۱۷	
۱۵/۳۶	۱۷/۲۳	۱۸/۶۱	
۲۱/۹۸	۲۴/۰۵	۲۹/۱۴	٪ بازشده‌گی دریچه گاز
۹/۵۷	۹/۱۸	۸/۶۸	٪ بازشده‌گی دریچه گاز
۱۱/۷۳	۱۲/۵۷	۱۶/۶۴	
۱۹/۹۲	۲۵/۶۸	۳۱/۸۵	

شکل ۸: ظرفیت سرمایشی در دور موتورها و میزان بازشدگی های مختلف دریچه گاز برای ژنراتور اولیه و جایگزین

Fig. 8. The cooling capacity in different engine speeds and throttle openings for original and modified generator

و ۲۰۰۰ نسبت به دورهای بالای موتور دارد. در جدول ۳ تاثیر جایگزینی ژنراتور بر روی دمای اوپرатор و ظرفیت سرمایشی برای دور موتوهای ۱۰۰۰ rpm، ۱۵۰۰ و ۲۰۰۰ نشان داده شده است.

با افزایش ظرفیت سرمایشی بر حسب دور موتور انتظار می رود که ضریب عملکرد نیز همین روند را دنبال کند ولی در شکل ۹ دیده می شود که ضریب عملکرد با افزایش دور موتور کاهش پیدا می کند. علت این امر این است که اگرچه ظرفیت سرمایشی افزایش پیدا کرده ولی نرخ افزایش میزان حرارت منتقل شده به ژنراتور بیشتر بوده و این امر موجب کاهش ضریب

Table 3. \dot{Q}_{eva} Improvement rate and T_{eva} decrease due to generator replacement

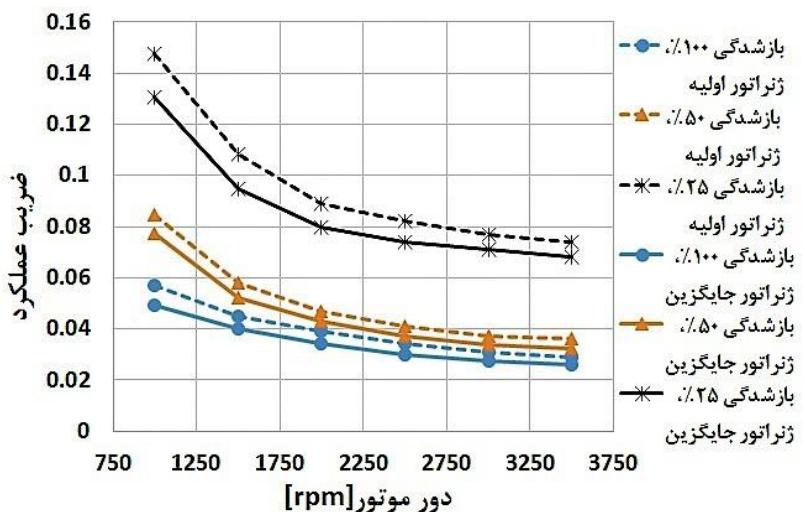
جدول ۳: میزان بهبود \dot{Q}_{eva} و کاهش T_{eva} بر اثر استفاده از ژنراتور جایگزین

دور موتور (rpm)	\dot{Q}_{eva} بهبود (%)	T_{eva} کاهش (°C)
۲۰۰۰	۱۵۰۰	۱۰۰۰
۳/۹۵	۳/۴۸	۲/۸۵
۵/۵۴	۵/۵۶	۸/۱۶
۶/۳۴	۱۰/۲۷	۱۳/۵۸
۱/۲۸	۱/۱۵	۱/۷۲
۰/۹۲	۱/۶۷	۲/۰۲
۱/۹۲	۲/۹۷	۴/۰۸

کمتر از ۲۵۰۰ rpm استفاده از ژنراتور جایگزین می تواند مشکلات را تا حد نسبتاً زیادی مرتفع کند. به عنوان نمونه، برای بازشدگی کامل دریچه گاز، در دور موتور ۱۰۰۰ rpm و ۱۵۰۰ دمای اوپرатор به ترتیب 40.8°C و 29.7°C کاهش می یابد.

ظرفیت سرمایش از دیگر پارامترهای مهم در تحلیل عملکرد سیکل است که در این پژوهش بر اساس ابعاد واقعی یخچال محاسبه گردیده و در شکل ۸ نشان داده شده است. همانطور که در این شکل دیده می شود افزایش دور موتور و میزان بازشدگی دریچه گاز موجب افزایش ظرفیت سرمایشی سیکل می شود. با استفاده از ژنراتور اولیه بیشینه ظرفیت سرمایشی 22.78 W (دور موتور 3500 rpm ، میزان بازشدگی 100%) و کمینه آن 14.08 W (دور موتور 1000 rpm ، میزان بازشدگی 25%) می باشد که با جایگزینی ژنراتور این مقادیر به ترتیب 22.8 W و 18.85 W بهبود پیدا می کنند. جهت تصدیق نتایج می توان عنوان کرد که با استفاده از ژنراتور اولیه، ظرفیت سرمایشی در دور 1500 rpm برای حالات مختلف بازشدگی دریچه گاز بین 15.83 W تا 18.57 W می باشد که با نتایج حالت پایای پژوهش منزلا و همکارانش [۱۷] همخوانی خوبی دارد.

به طور کلی جایگزینی ژنراتور تاثیر مشتبی در میزان ظرفیت سرمایشی در تمامی دورهای موتور و میزان بازشدگی های مختلف دارد. همانند دمای میانگین در ژنراتور، در بررسی ظرفیت سرمایشی نیز استفاده از ژنراتور جایگزین تاثیر بهتری بر روی دورهای پایین موتور نظیر 1000 rpm ، 1500 rpm ، 2000 rpm ، 2500 rpm ، 3000 rpm و 3500 rpm داشته است.

شکل ۹: ضریب عملکرد در دور موتورها و میزان باشندگی‌های مختلف دریچه گاز برای ژنراتور اولیه و جایگزین

Fig. 9. The COP in different engine speeds and throttle openings for original and modified generator

وجود ندارد و دمای اوپراتور حدوداً تا 7°C کاهش پیدا می‌کند ولی در دورهای موتور ۱۰۰۰ و ۱۵۰۰ rpm مشکل عدم انتقال حرارت کافی به ژنراتور وجود دارد. این مشکل باعث عدم دسترسی به دمای مناسب در اوپراتور می‌شود.

- کمینه دمای اوپراتور زمانی که دود خروجی اگزوژ، حرارت لازم برای رسیدن دمای میانگین ژنراتور به $230^{\circ}\text{C}-240^{\circ}\text{C}$ را تامین کند، حاصل می‌شود.

- استفاده از ژنراتور جایگزین به طور میانگین $16/8\%$ انتقال حرارت را بهبود بخشیده که بر اثر آن ظرفیت سرمایشی به طور میانگین $4/7\%$ افزایش پیدا می‌کند.

- با جایگزینی ژنراتور می‌توان به کمینه دمای $0/0^{\circ}\text{C}$ تا $-7/41^{\circ}\text{C}$ به ترتیب در دورهای موتور ۱۰۰۰ rpm و ۳۵۰۰ در اوپراتور دست پیدا کرد. به این ترتیب با توجه به نتایج شیوه‌سازی، جایگزینی ژنراتور مشکل دورهای موتور ۱۵۰۰ rpm و ۱۰۰۰ را تا حدود زیادی مرتفع می‌گرداند.

عملکرد می‌شود. جایگزینی ژنراتور نیز به همین دلیل موجب کاهش ضریب عملکرد می‌شود. لازم به ذکر است با توجه به این مطلب که انرژی پیشران سیکل به طور کامل از انرژی اتلافی اگزوژ تامین می‌شود، ضریب عملکرد پایین سیکل توجیه پذیر است.

۶- نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر نشان داده شد که می‌توان از حرارت اتلافی اگزوژ به عنوان منبع انرژی حرارتی برای راهاندازی سیکل تبرید جذبی پخشی به عنوان یخچال خودرو بهره گرفت. عملکرد سیستم جذبی پخشی برای دورهای مختلف موتور در حالت باشندگی ۱۰۰٪، ۵۰٪ و ۲۵٪ دریچه گاز بررسی شد. به علاوه، ژنراتور جایگزین برای بهبود انتقال حرارت، طراحی و مورد استفاده قرار گرفت.

نتایج این پژوهش عبارتند از:

- با استفاده از ژنراتور اولیه، در دورهای موتور بالاتر از ۲۰۰۰ rpm مشکلی

۷- فهرست علائم

علائم یونانی

μ	سطح انتقال حرارت، $[m^2]$	A
ρ	عدد جوشش BO	
aux	عدد جایجایی Co	
cb	ضریب عملکرد COP	
eva	قطر هیدرولیکی، $[m]$ D	
ex,v	ضریب تصحیح اختلاف دمای لگاریتمی F	
ex,l	عدد فرود Fr	
gen	دبی جرمی بر واحد سطح، $[kg \cdot m^{-2} \cdot s^{-1}]$ G	
i	شتاب گرانش، $[m \cdot s^{-2}]$ g	
in	آنالپی و بیژه، $[kJ \cdot kg^{-1}]$ H	
nb	ضریب انتقال حرارت، $[W \cdot m^{-2} \cdot K^{-1}]$ h	
NH_3	ضریب انتقال حرارت برای حالت تماماً مایع، $[W \cdot m^{-2} \cdot K^{-1}]$ h_f	
o	ضریب رسانش، $[W \cdot m^{-1} \cdot K^{-1}]$ K	
rec	ضخامت دیوار، $[m]$ L	
sys	دبی جرمی، $[kg \cdot s^{-1}]$ m	
TP	عدد نوسلت Nu	
W	عدد ناسن Ns	
	عدد پرنتل Pr	
	فشار مطلق، $[kPa]$ P	
	نرخ انتقال حرارت، $[W]$ Q	
	عدد رینولدز Re	
	دما، $[^\circ C]$ T	
	ضریب انتقال حرارت کلی، $[W \cdot m^{-2} \cdot K^{-1}]$ U	
	کیفیت x	
	ارتفاع، $[m]$ z	
	افت فشار، $[kPa]$ ΔP	
	اختلاف دمای لگاریتمی، $[K]$ ΔT_{lm}	

منابع

- [1] L.Z. Zhang, Design and testing of an automobile wars heat adsorption cooling system, Appl. Therm. Eng. 20 (2000) 103-114.
- [2] H.L. Talom, A. Beyene, Heat recovery from automotive engine, Appl. Therm. Eng. 29 (2009) 439-444.
- [3] P. Srikririn, S. Aphornratana, S. Chungpaibulpatana, A review of absorption refrigeration technologies, Renew. Sustain. Energy Rev. 5 (2001) 343-372.
- [4] M.I. Karamngil, S. Coskun, O. Kaynakli, N. Yamankaradeinz, A simulation study of performance

- powered adsorption air conditioning system, *Adsorption* 10 (2004) 57-68.
- [14] S. Jianzhou, R.Z. Wang, Y.Z. Lu, Y.X. Xu, J.Y. Wu, Experimental investigations on adsorption air-conditioner used in internal-combustion locomotive driver cabin, *Appl. Therm. Eng.* 22 (2002) 1153-1162.
- [15] I.S. Seddiek, M. Mosleh, A.A. Banawan, Thermo-economic approach for absorption air condition onboard high-speed crafts, *Int. J. Naval Arch. Ocean Eng.* 4 (4) (2012) 460-476.
- [16] G. Shu, Y. Liang, H. Wei, H. Tian, J. Zhao, L. Liu, a review of waste heat recovery on two-stroke IC engine aboard ships, *Renew. Sustain. Energy Rev.* 19 (2013) 385-401.
- [17] A.A. Manzela, S.M. Hanriot, L. Cabezas-Gómez, J. Sodré, Using engine exhaust gas as energy source for an absorption refrigeration system, *Appl. Energy* 87 (2010) 1141-1148.
- [18] A.A. Manzela, S.M. Hanriot, C.B. Maia, J.R. Sodré, An experimental comparison between LPG and engine energy source for an absorption refrigeration system, *Int. J. Energy Res.* 35 (2011) 1-9.
- [19] A.T. Rego, S.M. Hanriot, A.F. Oliveira, P. Brito, T.F.U. Rego, Automotive exhaust gas flow control for an ammonia-water absorption refrigeration system, *Appl. Therm. Eng.* 64 (2014) 101-107.
- [20] K.S. AlQdah, S. Alsaqoor, A. Al-Jarrah, Design and fabrication of auto air conditioner generator utilizing exhaust waste energy from a diesel engine, *Int. J. of Thermal & Environmental Engineering* 3 (2) (2011) 87-93.
- [21] MC Potgieter, The evaluation of a solar-driven aqua-ammonia diffusion absorption heating and cooling cycle, *evaluation of single-stage absorption refrigeration system using conventional working fluids and alternatives, Renew. Sustain. Energy Rev.* 14 (2010) 1969-1978.
- [5] J. Fu, J. Liu, R. Feng, Y. Yang, L. Wang, Y. Wan, Energy and exergy analysis on gasoline engine based on mapping characteristics experiment, *Appl. Energy* 102 (2013) 622-630.
- [6] M. Suzuki, Application of adsorption cooling systems to automobiles, *Heat Recovery Syst. CHP* 13 (1993) 335-340.
- [7] G.A. Longo, A. Gasparella, C. Zilio, Analysis of an absorption machine driven by the heat recovery on an I.C reciprocating engine, *Int. J. Energy Res.* 29 (2005) 711-722.
- [8] J. Koehler, W.J. Tegethoff, D. Westphalen, M. Sonnekalb, Absorption refrigeration system for mobile applications utilizing exhaust gases, *Heat Mass Transfer* 32 (1997) 333-340.
- [9] I Horuz, An alternative road transport refrigeration, *Tr. J. of Engineering and Environmental Science* 22 (1998) 211-222.
- [10] Shah Alam, A Proposed Model for Utilizing Exhaust Heat to run Automobile Air-conditioner, The 2nd International conference on Sustainable Energy and Environment (2006).
- [11] A. Ramanathan, P. Gunasekaran, Simulation of absorption refrigeration system for automobile application, *Therm. Sci.* 12 (3) (2008) 5-13.
- [12] K.S. AlQdah, Performance and evaluation of aqua ammonia auto air conditioner system using exhaust waste energy, *Energy Proc.* 6 (2011) 467-476.
- [13] Y.Z. Lu, S. Wang, S. Jianzhou, M. Zhang, Y.X. Xu, J.Y. Wu, Performance of a diesel locomotive waste-heat-

88 (1) (1982) 185-196.

- [28] A.R. Rahimi, improvement air manifold at X-100 engine, K.N.Toosi university of technology (2013). (in Persian)
- [29] H.W Coleman, W. G. Steel, experimentation, validation, and uncertainty analysis for engineers, third edition, Wiley, New Jersey, 2009.
- [30] R. Farzadi, Fabrication and experimental analysis of cooling system of automobile by using absorption refrigeration cycle, K.N.Toosi university of technology (2014). (in Persian)
- [31] M. Taghipour, Improvement of performance of absorption refrigeration cycle by solar energy, K.N.Toosi university of technology (2013). (in Persian)

North-West University Potchefstroom Campus (2013).

- [22] E. Sonntag, C. Borgnakke, J.Van Wylen, "Fundamentals of thermodynamics", sixth edition, 2002.
- [23] W. Cai, M. Sen, S. Paolucci, Dynamic simulation of an ammonia-water absorption refrigeration system, Department of Aerospace and Mechanical Engineering University of Notre Dame (2010).
- [24] F.P. Incropera, D.P. DeWitt, Fundamentals of heat and mass transfer, fourth edition, Wiley, USA, 1996.
- [25] J.D. Book, Thermophysical Properties of Fluids, Japan Society of Mechanical Engineers, Tokyo, 1983.
- [26] Saipa Group, Mega Motors, Research Center, Engine Lab, Classified X-100 engine data, 2013. (in Persian)
- [27] M.M. Shah, Chart Correlation for Saturated Boiling Heat Transfer: Equation and Further Study, ASHRAE Tr.